

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 30 de juny del 2016.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i els Magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La representació processal del Sr. J.J.L. va interposar, en data 26-07-2001, demanda envers els Srs. J.J.L. i J.E.C., en mèrits de la qual sol·licitava els següents pronunciaments:

- a) És declarés l'existència d'una societat particular civil entre l'actor i els dos defenents a parts iguals fins l'any 1994, equivalent a l'actiu i passiu de la mercantil C., S.L. des de la seva constitució.
- b) Es declari que cadascú dels tres socis era titular d'un terç del patrimoni de la societat civil particular a 30-06-1994 i que aquell patrimoni coincidia amb la mercantil C. per haver-lo absorbit de facto.

- c) Declarar la dissolució de la societat civil particular amb data 30-06-1994, per quant fou en aquella data quan els defenents es van separar del Sr. J.J.L.
- d) Declarar la liquidació del patrimoni de la societat civil a data 30-06-1994 i es condemni solidàriament als defenents a abonar la quantitat de 303.500.364 ptes (1.824.073,92 euros) o la major o menor quantitat que resulti del període probatori amb els interessos legals des del 30-06-1994 o subsidiàriament des de la contesta a la demanda.
- e) Condemnar la part defenent solidàriament a l'abonament de les costes processals.
- f) Reservar-se les accions contra els defenents derivades de la pèrdua de negoci i simultània apropiació pels demandats.

La representació processal de la part defenent va oposar-se a la demanda, per escrit de 4-10-2001, en virtut del qual demanava, en primer terme, que les accions de la part agent es declararessin prescrites; subsidiàriament que no es donés lloc a cap de les pretensions exercitades; subsidiàriament, si s'entén que va existir una societat civil particular en la que l'agent era soci, que es declarés que els socis eren els germans J. al 50% i en el seu defecte els germans al 50% i l'altre 50% del Sr. J.E.C., que el contingut de la societat era l'empresa C. sense contingut propi amb exclusió de la mercantil C., S.L. i que la dissolució de la societat civil s'ha de fer realitzant l'actiu i passiu i repartint-se els socis el romanent a prorrata de llurs aportacions i amb condemna a l'agent de la totalitat de les costes causades.

II.- L'Hble. Tribunal de Batlles va dictar sentència, de data 30-11-2012, amb la següent part decisòria: "DECIDIM que hem de desestimar i desestimem l'excepció peremptòria de prescripció, interposada pels senyors J.J.L. i J.E.C.;

Que Hem d'estimar i estimem, parcialment, la demanda interposada pel senyor J.J.L., i hem de condemnar i condemnem solidàriament els senyors J.J.L. i J.E.C. a pagar-li la quantitat de CENT SEIXANTA-SET MIL TRES-CENTS NORANTA-VUIT EUROS AMB TRENTA-TRES CÈNTIMS (167.398,33), majorada en els interessos legals meritats des de la fermesa de la sentència i fins a la seva total liquidació;

Que no hem de fer i no fem expressa imposició de les costes judicials derivades del present procés”.

III.- Ambdues parts litigants han interposat recurs contra la sentència dictada a la instància. La representació processal de la part agent, el Sr. J.J.L., ha presentat escrit de conclusions, de data de registre 9-04-2013, en virtut del qual i en mèrits dels arguments continguts en el mateix, demana la pràctica de la prova en aquesta alçada i la revocació de la sentència.

La representació processal de la part defenent, mitjançant conclusions, de data de registre 9-04-2013, sol·licita, en atenció als arguments exposats, que es revoqui la resolució d'instància i s'entengui prescrita l'acció exercitada i subsidiàriament efectua els pronunciaments que hauria de contenir la sentència que es dictés.

En data 30-04-2013 ambdues parts recurrents van presentar llurs respectius escrits de contesta a les conclusions, en virtut dels quals s'oposaven als recursos interposats de contrari.

IV.- Per Aute de 6-03-2014 es va donar lloc a part de la prova sol·licitada, consistent en les X.- quarta de requeriment judicial, XIII.- setena de requeriment judicial, XV.- novena de requeriment judicial, XXI.- segona testifical, XIV.- vuitena de requeriment judicial, apartat IV, XXV.- pericial subsidiària, i ampliació de la pericial, consistent en que G., S.L.

aporti als autes els seus cash flows i les auditories corresponents, de manera que P., pugui completar el seu dictamen definitiu.

Consta al rotlle el resultat de les proves que han estat practicades en aquesta alçada.

En data 10-12-2015 i 11-12-2015, les parts agent i defenent, respectivament, van efectuar conclusions complementàries respecte del trasllat de la prova practicada a l'alçada a la que es referia la diligència de 19-11-2015.

Aportada documentació a les actuacions per la mercantil G., S.L.U, quasi divuit mesos després que li fos requerida per aquesta Sala, per Aute, de 11-02-2016, es va decidir no aportar a les actuacions la documentació presentada i assenyalar la vista oral el dia 15-03-2016.

V.- Per Aute de 11-02-2016 la Sala va desestimar la qüestió de prejudicialitat administrativa formulada per la representació processal de la part defenent i recurrent en el seu escrit de 11-12-2015.

Per Aute de 21-04-2016 es va desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions promogut per la representació processal de la part defenent i recurrent.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- Esdevé necessari iniciar l'anàlisi pel recurs interposat per la representació processal de la part defenent, atès que addueix com a primer motiu del recurs la manca d'apreciació de l'excepció peremptòria

de prescripció. Entén que la sentència d'instància fonamenta la desestimació de la prescripció perquè la presumpta professió dels litigants era la d'empresaris de la construcció i no de comerciants dedicats a la compra venda o al bescanvi de productes naturals o industrials.

Assenyala que, amb independència que el contracte d'obra sigui civil, els constructor deixa de ser comerciant. En aquest sentit, els constructors s'inscriuen al Registre de comerç i indústria; segons el costum d'Andorra, fins l'any 2001 un gran nombre d'empreses constructores, també empreses personals, han estat declarades en cessació de pagaments i/o fallida, la qual cosa demostra que són comerciants.

En consonància amb aquestes dades, es tracta d'actes efectuats entre comerciants i l'acte sobre el qual versa la discussió és si el comerç C. es dissol i/o liquida i que de quina manera.

La part contrària manté que l'objecte de la litis és esbrinar si les relacions entre els Srs. J. eren de caire civil o mercantil i els recurrents han argumentat sempre que no hi ha hagut cap classe de societat ni civil ni mercantil. Es tracta de resoldre les conseqüències d'una titularitat compartida primer sobre un negoci i després sobre un societat limitada. Les relacions entre els Srs. J. sempre han estat civils des del 1979 i quan l'any 1984 es va incorporar el Sr. J.E.C. mitjançant una SL es van mantenir en els mateixos termes entre tres socis de fet i que la formalització de la relació societària entre els tres socis el juny de 1994 no es va assolir per causes imputables als altres dos socis. El que es reclama és la indemnització per la extinció unilateral, intempestiva i fraudulenta de la societat civil amb el Sr. J.J.L. des de l'any 1979, i, per tant, el termini aplicable és el de trenta anys, interromput per l'acció penal interposada l'any 1997.

II.- La sentència d'instància justifica el rebuig de l'excepció peremptòria de prescripció en el seu sisè considerant en els següents termes: *“la reclamació d'autes deriva del fet d'haver de reconèixer la presumpta existència d'una societat civil particular entre les parts, qual pretensió s'emmarca en una reclamació d'àmbit contractual; que no es pot entendre la relació existent entre les parts, i fins i tot, entre els demandats, com una relació subjecta al dret mercantil, perquè la presumpta professió dels litigants era la d'empresaris de la construcció i no la de comerciants dedicats a la compra venda o al bescanvi de productes naturals o industrials, motiu pel qual no es pot donar lloc a la prescripció al·legada per la part defenent, entenen que la prescripció aplicable fóra la de trenta anys...”*

Si s'examina la demanda es pot observar com l'acció que s'exercita és una acció de reconeixement de la qualitat de soci que fonamenta en l'existència d'una societat civil particular formada pels litigants i que el seu negoci i patrimoni estaria format per la societat mercantil andorrana de responsabilitat limitada C., S.L. i que a cadascun dels tres socis els correspon un terç del referit patrimoni, de manera que es dissolgui la referida societat particular a data 30-06-1994.

L'existència d'una societat civil entre els germans J. des de l'any 1979 i que no consta que la mateixa s'extingís quan es va constituir la societat limitada C., S.L. , sinó fins el mes de juny de l'any 1994 que el Sr. J.J.L. va decidir posar fi a la societat civil particular són fets que han estat considerats provats per la sentència d'instància.

En consonància amb aquests extrems fàctics, el fet que es tracti d'una societat civil particular no significa que les relacions que uneixen als socis no puguin ésser mercantils, tota vegada que per a determinar-ho cal posar en context la constitució d'una societat civil a Andorra l'any 1979 amb la regulació del dret de societats en aquells anys.

Així, el Reglament de societats mercantils, el qual possibilita la constitució de societats mercantils és de data 19-05-1983, de manera que amb anterioritat (des de l'any 1973) no es podien constituir societats mercantils. En efecte, el Decret de 3 de març de 1973 va acordar suspendre l'admissió de noves sol·licituds de constitució de societats mercantils. En aquest context, no es pot afirmar a priori que una societat civil, constituïda en aquelles dades (1979), sigui necessàriament civil, sinó que cal analitzar l'objecte de la mateixa i en funció de les activitats de la societat es podrà decidir si estem front a una societat civil o mercantil.

L'objecte de la societat C. consistia en la construcció d'edificis, demolicions, excavacions i treballs públics.

El Decret de 4-10-1969, de cessació de pagaments i fallida, determina qui ostenta la condició de comerciant, als efectes de poder ésser declarat en situació d'arranjament judicial o fallida. Així, en els seus dos primers articles es pot llegir que

“Article 1.- Són comerciants els que exerceixen actes de comerç i en fan llur professió habitual, tant si es tracta de persones físiques com de societats.

Article 2.- Es consideren actes de comerç:

1er.- Tota compra de gèneres i articles, per a revendre'ls, sigui al natural, sigui després d'haver-los elaborat o simplement per llur arrendament d'ús. També ho serà tot negoci de venda de béns immobles, per a la seva venda.

2on.- Tota empresa industrial o de transport, d'espectacles públics, d'agències de viatge, de banca, de canvi o de corretatge, o qualsevol altra de naturalesa anàloga.

3er.- Totes les operacions d'intermediació per la venda, la subscripció o la venda d'immobles, de fons de comerç, d'accions o parts de societat immobiliàries.

4art.- Les lletres de canvi entre tota classe de persones”.

En aquest àmbit, s'han de posar de manifest dos extrems importants: un, que les empreses industrials són aquelles que transformen matèries primeres en béns de consum mitjançant maquinària i recursos humans i l'article 2.2 del Decret considera que són actes de comerç tota empresa industrial o qualsevol altra de natura anàloga. Des d'aquest punt de vista, l'activitat de la construcció, que cerca com a finalitat l'edificació, les demolicions, excavacions i treballs públics, ha de ser entesa com a anàloga a les empreses industrials de transformació, atès que el lliurament d'obres, fruit de l'activitat edificatòria, significa la transformació de materials de construcció en edificacions, algunes d'elles de primera necessitat, com ho és l'habitatge.

I dos, que el Decret de 4-10-1969 contempla els actes de comerç en el seu article 2, als efectes de poder ésser declarats en fallida o arranjament judicial a qui els realitza. Des d'aquesta òptica, la praxi forense ha demostrat com empreses constructores que actuen sense emprar una fórmula societària mercantil són considerats comerciants i objecte de l'aplicació de la norma concursal.

Per tant, s'ha de concloure que la societat C. era una societat mercantil, la qual cosa es va a més evidenciar quan es va aportar el negoci i el personal, maquinària, etc... a un societat mercantil en forma de societat limitada i quan del registre de comerç resulta que els litigants es troben inscrits en el mateix. Aleshores, l'acció que exercita un soci per a que sigui declarat com a tal i se li atribueixi allò que li pertoca en la dissolució de la societat envers els altres socis ha de ser qualificada com una relació de caire mercantil i sotmesa, consegüentment, a la prescripció

triennal d'aquest tipus de relacions, segons resulta de reiterada jurisprudència d'aquesta Sala civil (SSTSJA de 18-01-1996, 14-05-1998 26-11-2009, 28-2-2013, 17-12-2013, 09-04-2015).

Determinada la natura mercantil de la societat i que, per tant, l'acció que s'exercita és de natura mercantil, adreçada a reconèixer el caràcter de soci d'una societat mercantil i a obtenir la part que li correspon en la dissolució i /o liquidació, s'ha d'analitzar si s'ha escolat o no el termini de tres anys per a l'exercici de l'acció. És en aquest sentit, que l'argument de la part agent que es tracta de relacions civils entre dos propietaris no pot reeixir per tal de sustentar l'aplicació de la prescripció trentenària.

La part agent determina en el dia 30-06-1994, criteri que segueix el jutgador d'instància, la data en la qual el Sr. J.J.L. es separa del Sr. J.J.L. en la societat constituïda entre ambdós.

Establerta la data d'inici del còmput de la prescripció triennal, correspon examinar si s'han acreditat actes que hagin pogut interrompre vàlidament l'esmentat còmput, tenint en compte que la crida a judici s'efectua en data 12-07-2011.

I sí que s'han efectuat actes interruptius de la prescripció, com és la interposició d'una querella criminal en data 12-02-1997. A la querella, adreçada contra els defenents, es sol·licita una indemnització, que es concreta en la tercera part de la societat limitada, que es declari la nul·litat de tots els acords des de l'u de juny de 1994, i es restitueixin i reintegrin tots els béns i drets que hagin ingressat de la societat. I de la lectura de la mateixa, s'ha de concloure que el Sr. J.J.L. sí cerca amb l'acció civil, exercida junt amb la penal, la declaració de la seva condició de soci i la indemnització que li pertoca.

Per tant, es va interrompre adequadament la prescripció, sense que l'al·legació que s'efectua a l'article 1.946 del Codi civil espanyol, aplicable segons la jurisprudència del Tribunal Suprem espanyol solament per a la prescripció adquisitiva o usucapió, o allò que disposa l'art. 944 del Codi de Comerç espanyol o 2247 del Code civil, sigui d'aplicació necessària a les Valls d'Andorra, tota vegada que la jurisprudència d'aquest Tribunal ha entès en moltes ocasions que la interposició d'una acció penal interromp el termini de prescripció de l'acció civil, i que dictat l'Aute de sobreseïment o arxiu, s'inicia el còmput del termini de l'acció civil, de manera que reconeix plena virtualitat interruptiva a la reclamació judicial, malgrat que la resolució judicial que es dicti sigui desestimàtoria de les pretensions de qui exercitarà després l'acció civil.

Consegüentment, amb les consideracions anteriors, l'excepció de prescripció ha de ser desestimada.

III.- El recurs de la part defenent, desestimada l'excepció de prescripció, es fonamenta en dos motius articulats com a principal i subsidiari. El motiu principal manté que la societat civil que la sentència declara que es va constituir entre els dos germans J. no va existir mai. Manifesta que existeix una societat mercantil constituïda davant de Notari (C., S.L.) creada entre dos socis, els defenents i que l'agent pretén que prevalgui sobre aquesta realitat uns actes verbals, secrets, ocults i contraris a la llei. Així, entén que res acredita que els treballadors consideressin que l'agent era amo de l'empresa o que aportés diners a un negoci del germà, si no es prova que ho era com a capital, ni tampoc el fet que percebés parts dels beneficis, atès que molts directius reben aquestes primes i no són socis. Afirmar que no comparteix la tesi del tribunal a quo que la societat mercantil es va constituir un 50% pel Sr. J.E.C. i un 25% per cada germà J. No s'ha donat cap raó per la qual el Sr. J.J.L. no hagués pogut aparèixer com a soci.

El segon motiu, subsidiari de l'anterior, sustenta que si hagués existit una societat civil entre els dos germans la liquidació que efectua la sentència és errònia. Desnaturalitza la proporció entre la participació social que reconeix als socis i atribuir-li un terç. Considera també que la sentència és incongruent en relació a la data de liquidació, ja que desvincular-se de l'administració de la societat mercantil no comporta fer-ho de la qualitat de soci de la societat civil. Entén que, segons la pericial, la societat mercantil limitada va deixar d'estar en funcionament el 31-11-1995, de manera que quan aquesta deixa de tenir activitat, pot tenir lloc la pèrdua d'objecte de la societat civil.

Els motius del recurs de la part agent contra la sentència de primera instància són també dos. El primer rau en el pronunciament de la sentència contra la continuïtat de G., S.L. respecte de C., S.L. Manifesta que els fets que recolzen aquesta transmissió d'empresa són fets admesos per la sentència recorreguda però no extreu les conseqüències adients. Sustenta que la renúncia del Sr. J.J.L. va ser intempestiva i fraudulenta.

El segon, relatiu a la indemnització que li correspon a la part agent, s'oposa a la valoració de la societat limitada pel mètode estàtic, i defensa l'aplicació del mètode dinàmic. En aquest sentit, defensa l'existència d'un import per dany emergent i lucre cessant, així com la capitalització al moment de l'execució de sentència i la majoració amb els interessos legals fins a la mateixa data.

IV.- De l'estudi de les actuacions resulta que el mes de maig de l'any 1979 es va sol·licitar l'alta del negoci C., per part del Sr. S.V., com a prestanom del Sr. J.J.L. i no del Sr. J.J.L. En canvi, sí s'extreu del material probatori que

- el 3 de setembre de 1979 els germans J. van fer una aportació de 700.000 ptes cadascú d'ells al compte del negoci C. i establint la seva responsabilitat solidària pels

descoberts del compte i restant els havers a disposició dels sobrevivents (foli 277).

- El primer telèfon i l'adreça de l'empresa eren les de J.J.L.
- Ambdós germans foren donats d'alta a la CASS el 1979 i amb el mateix sou de 50.000 ptes (foli 483 i ss).
- El Sr. J.J.L. assistia a les reunions de l'Agrupació de constructors en nom de l'empresa.
- Els romanents de tots els comptes corrents i dels certificats de dipòsit eren dividits a parts iguals entre ambdós germans.
- En data 3-10-1984 es va constituir la societat limitada C., S.L., formada pels dos socis Srs. J.J.L. i J.E.C.
- La confessió en judici del Sr. J.J.L. (folis 412 i ss), malgrat negar la qualitat de soci de l'agent tant en la societat C. com en la societat limitada, admet que els romanents i certificats de dipòsits es dividien a parts iguals amb el seu germà i que és possible que disposés també dels talonaris de l'empresa.
- Gran part dels treballadors de C. es van donar de baixa i van causar alta a la societat limitada, sense que es procedís a cap liquidació dels havers socials.
- En la compareixença de data 29-03-1987 davant del Batlle el Sr. J.J.L. va reconèixer que va aportar a la societat limitada una empresa en funcionament que s'explotava en societat particular amb el seu germà J.J.L.
- El Sr. J.J.L. disposava de signatura amb poder de disposició del compte corrent de la societat limitada (foli 131).
- De la confessió en judici del Sr. J.J.L. i J.E.C. (folis 409 i ss) resulta que els beneficis de la societat limitada es repartien entre ells dos i la part agent. I en el mateix sentit, es pronuncia el perit judicial (folis 1588 i ss).
- La Junta general de socis de la societat limitada, celebrada el dia 1-06-1994, rebutja l'auditoria sol·licitada pel Sr. J.J.L., però es reconeix el dret de cada soci a demanar l'auditoria

que consideri adient a les seves expenses. L'acta es troba signada també pel Sr. J.J.L., sense que en la referida acta es faci constar que participa algú que no reuneix la condició de soci de la mercantil.

Amb aquestes darreres dades s'ha de concloure que sí va existir una societat particular, de caire mercantil, establerta entre els germans Josep i Joan, i que aquest negoci en funcionament fou aportat a la societat limitada, que formalment constava només de dos socis: els Srs. J.J.L. i J.E.C. És cert que no es coneixen les raons per les quals el Sr. J.J.L. no va figurar com a soci de dret, extrem aquest que hagués permès solucionar les controvèrsies entre els socis de forma més fàcil i àgil, però sí consta que això fou acceptat pel Sr. J.E.C.

En efecte, si bé es pot convenir amb la sentència que entre els Srs. J. existia una societat particular (no civil, sinó mercantil) que explotava l'empresa C. i que ambdós germans eren socis a parts iguals, el cert és que la prova que existeix a les actuacions evidencia que quan es va constituir la societat de responsabilitat limitada formalment constaven com a socis els Srs. J.J.L. i J.E.C., però de fet s'actuava com sí existissin tres socis. I aquesta incoherència que refereix la part recurrent, consistent en que la societat particular pertanyia al 50% a cada germà i no s'entén com es reparteixen els beneficis en la societat limitada a terços, no l'estableix del no res la sentència de primera instància, sinó que valora la prova i obté aquesta conclusió. En efecte, de les actes de les juntes generals es revelen que actuaven els tres com a socis, i el mateix succeïa amb els beneficis que es repartien a parts iguals entre els tres, com han assenyalat els defenents en la prova de confessió en judici. Per tant, al marge de desconèixer les raons per les quals les parts litigants van convenir aquesta solució, el cert és que els dos defenents ho admetien, tota vegada que no solament deixaven que l'actor assistís a les juntes com a "soci", tenia poder de disposició sobre els comptes corrents de la

societat i li repartien un terç dels beneficis; solució que difícilment s'hagué pogut portar a terme, si el Sr. J.E.C. o el Sr. J.J.L. no haguessin estat d'acord.

Consegüentment, aquest primer motiu es desestima.

V.- El motiu articulat per la part defenent amb caràcter subsidiari de l'anterior, exposa que la liquidació que efectua la sentència és errònia. Desnaturalitza la proporció entre la participació social que reconeix als socis i atribuir-li un terç. Considera també que la sentència és incongruent en relació a la data de liquidació, ja que desvincular-se de l'administració de la societat mercantil no comporta fer-ho de la qualitat de soci de la societat civil. Entén que, segons la pericial, la societat mercantil limitada va deixar d'estar en funcionament el 31-11-1995, de manera que quan aquesta deixa de tenir activitat, pot tenir lloc la pèrdua d'objecte de la societat civil.

Ja hem posat de manifest que no existeix cap incoherència ni desnaturalització entre les participacions socials i l'atribució de beneficis. Hem assenyalat que si bé la societat particular C. pertanyia als dos germans a parts iguals, quan aquest negoci en funcionament es va aportar a una societat de responsabilitat limitada de nova constitució, l'any 1984, en la qual ingressava com a soci el Sr. J.E.C., els pactes entre les parts, derivats de la prova practicada i de l'actuació coneguda amb el pas dels anys, ha mostrat que el Sr. J.J.L. rebia el tracte de soci, encara que formalment no ho fos, sense que les raons que no aparegués com a soci hagin estat subministrades. I això s'evidenciava en la seva presència a la junta d'accionistes, en la disposició dels comptes socials i en el repartiment dels beneficis a parts iguals amb els dos socis formals de la societat limitada.

Quant a la data de liquidació de la societat C., s'ha de posar en relleu el que segueix. El Sr. J.J.L. va cessar, el mes de juny de 1994, en el seu

càrrec de director general de la societat de responsabilitat limitada. Segons la sentència d'instància, el Sr. J.J.L. es va desvincular de la societat limitada de manera total, creant, junt amb el seu fill, la seva pròpia empresa constructora (G., S.L.), constituïda el 12-07-1994, i que va renunciar a la seva participació en la societat particular, al desaparèixer la seva voluntat de continuar aportant els mitjans per a aconseguir una finalitat econòmica conjunta.

I aquesta apreciació de la sentència d'instància ha de ser mantinguda. En efecte, dels actes portats a terme per part del Sr. J.J.L., consistents en la renúncia al seu càrrec de director general, i en el fet de constituir una nova societat per a gestionar una empresa constructora amb el seu fill, junt amb les dades que obren a les actuacions i que expliquen que l'any 1995 la societat limitada va deixar de ser operativa, atès que, per una banda, el Sr. J.E.C. va efectuar ofertes a diverses empreses de la construcció per a la venda dels actius de la societat, els que finalment foren adquirits per G. en data 31-10-1995, i que un nombre important de treballadors van cessar a la societat limitada al llarg dels anys 1994 i 1995 i es van incorporar a G., S.L. (folis 331 a 351). En conseqüència, la data adient per a poder procedir a efectuar la liquidació no és la de 31-11-1995.

Segons la pericial judicial, el principi d'empresa en funcionament permet valorar segons el criteri dinàmic, mentre que si l'empresa no aconsegueix el referit criteri s'haurà de valorar pel mètode estàtic (cfr. foli 1635). Només ressenyar aquí dos extrems que impedeixen acollir l'argument de la recurrent: un, que el principi d'empresa en funcionament significa que, a manca de prova, la gestió de l'empresa continuarà en un futur. I resta acreditat que una part important dels treballadors van marxar d'ençà el 1994 i 1995, arran de la dimissió del Sr. J.J.L. com a director general i que els actius de la societat limitada, que alhora eren els de la societat particular entre germans, es van oferir a la venda l'any 1995. Per tant, la determinació del valor de liquidació a 30-12-1994, al no ser possible

comptablement efectuar-ho en data 30-06-1994, es revela com més adient a la desaparició de l'objecte de la societat particular. I, dos, perquè la pròpia part agent en el seu escrit de demanda, coincideix amb la data de 30-06-1994, que el perit judicial i la sentència recorreguda consideren adequada per a estimar produïda l'extinció de la societat civil.

Aleshores, aquest motiu es desestima i amb ell la totalitat del recurs de la part defenent

VI.- Dos són els motius que articula la part agent contra la sentència dictada a la instància.

El primer rau en el pronunciament de la sentència contra la continuïtat de G., S.L. respecte de C., S.L. Manifesta que els fets que recolzen aquesta transmissió d'empresa són fets admesos per la sentència recorreguda però no extreu les conseqüències adients. Sustenta que la renúncia del Sr. J.J.L. va ser intempestiva i fraudulenta.

Cal partir d'una dada que s'ha estimat acreditada per la sentència d'instància i per aquesta Sala. S'ha entès que en data 30 de juny de 1994 el Sr. J.J.L. posa fi a la societat particular que existia amb el seu germà, de forma que s'extingeix la societat. L'argumentari relatiu a que la renúncia del defenent fou fraudulenta i intempestiva i que es connecta amb la tesi de la successió d'empresa per part de G., S.L. en relació C., S.L. no pot reeixir per les següents raons. En primer terme, de la prova que s'ha practicat en aquesta alçada, junt amb el resultat de la pericial judicial, ressurte que els treballadors que coincideixen entre les dues empreses no són tots ni la majoria, sinó uns 25, a la vegada que de la pericial de P. (foli 1622) acredita que part de l'actiu fou adquirit per G., S.L. i que el preu de la compravenda es va fer efectiu, sense que el perit pugui asseverar que va passar amb la resta de l'actiu, com els dret de cobrament i comptes de tresoreria. Pel que fa al negoci, afirma que

aquest traspàs no va quedar constatat, al no existir prohibició que la societat limitada seguís treballant.

En segon terme, l'argument que la renúncia va ser fraudulenta i intempestiva per a aprofitar-se dels guanys socials no es pot acollir. Així, l'acció adreçada a obtenir una indemnització, fonamentada en la creació d'una nova societat successora de la societat limitada, que va absorbir els elements corporals i incorporals, al marge que aquest darrer extrem no queda provat amb la prova que es troba a les actuacions, com hem assenyalat, no pot ésser objecte d'anàlisi per aquesta Sala, tota vegada que la part agent es reserva les accions indemnitzatòries relatives per la pèrdua de negoci i apropiació del mateix contra els defenents.

En canvi, sí s'ha de tenir en compte i valorar la constitució de G., S.L. i les pretensions de la part agent en relació a la mateixa, a l'hora de procedir a la valoració de la tercera part de l'empresa que actuava per compte de la societat particular, atès que si la previsió de gestió futura existia es podia valorar el negoci mitjançant el mètode de fluxos o dinàmic, i, pel contrari, si l'empresa no restava en funcionament, el que corresponia era portar a terme la valoració segon el mètode estàtic.

Consegüentment, aquest primer motiu del recurs ha de ser desestimat.

El segon motiu s'oposa a la valoració de la societat limitada pel mètode estàtic perquè es fonamenta en dades inexistents o poc fiables (es desconeix el valor dels actius immobilitzats l'any 1994) i per quant la SL es trobava en ple funcionament l'any 1994.

La resolució d'aquest darrer motiu exigeix començar per la darrera consideració, relativa a l'empresa en funcionament. Ja hem vist que el 30-06-1994 es produeix l'extinció de la societat mercantil particular, derivada de la voluntat d'un dels socis el Sr. J.J.L. Aquest fet va anar acompanyat de la dimissió del propi Sr. J.J.L. com a director general de la societat

limitada i l'abandonament de l'agent també l'any 1994 de l'empresa. Al llarg dels anys 1994 i 1995 els treballadors van causant baixa de l'empresa, segons ressort de la certificació de la CASS, a la vegada que en aquest any 1995 l'empresa procedeix a vendre part dels seus actius, de manera que es podia ja preveure amb aquestes dades que l'empresa no es podia considerar, des del punt de vista de la gestió futura, com una empresa en funcionament, atès que la sortida del capital humà, tant directiu com treballadors, i la venda de part de l'actiu, abocava necessàriament a la seva inactivitat.

Consegüentment, l'opció pel mètode estàtic es revela l'adequada, de manera que s'ha de determinar el valor de liquidació fixat en data 30-06-1994. I respecte de la manca d'acreditació de determinats elements de l'actiu, la pericial opera amb les dades que se li han subministrat i que ha pogut obtenir, de manera que l'emissió del dictamen definitiu, valorat segon les regles de la sana crítica, s'ha de mantenir.

Solament ha de ser acollida la pretensió que es troba en el seu recurs, consistent en la capitalització de la indemnització sol·licitada, tota vegada que la indemnització demanada constitueix un deute de valor i per tal de garantir la plena indemnitat de la part agent s'ha de donar-hi lloc. Així, la pericial ja actualitza l'import de la liquidació de l'any 1994 a 31-12-2010 i ho xifra en la quantitat de 271.746,08 euros, que és la que haurà de ser objecte d'abonament a la part agent, sense que es pugui diferir a execució de sentència la seva concreció, atès que a la fase declarativa s'han de concretar i quantificar les pretensions acollides, sense que es puguin deferir a la fase d'execució més que en els casos en els que esdevingui inviable la seva determinació i fixant en tot cas els criteris o paràmetres per a fer-ho. Aquesta quantitat s'haurà d'incrementar amb més els interessos legals a comptar des de la data de la fermesa de la mateixa.

VII.- L'estimació molt parcial del recurs de la part agent respecte de la capitalització de la indemnització demanada i l'acolliment de l'argument de la defenent quant a la natura mercantil de les pretensions de l'agent, encara que no hagin tingut transcendència revocatòria, així com la complexitat del present litigi, justifica la no imposició de les costes processals d'aquesta alçada.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR EN PART el recurs interposat per la representació processal de la part agent i DESESTIMAR el recurs interposat per la representació processal de la part defenent contra la sentència, de data 30-11-2012, dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles, que revoquem únicament en el sentit d'establir la quantitat a percebre per la part agent en l'import de 271.746,08 euros, amb més els interessos legals des de la fermesa de la sentència i fins a la tota liquidació. No s'escau efectuar imposició de les costes d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-